

Cena 30 hal.

NOWINY ZAMOŃSKIE

Pismo tygodnio

poświęcone zagadnieniom politycznym, sprawom społecznym, liter

№ 15 (22).

Zamość, d. 6 Października 1918 r.

Polska Krajowa

LOTERJA

KLASYCZNA

R. G. O.

Warszawa ul. Kredytowa 4.

SUMA
WYGRANYCH

6 MILJONÓW 440 TYSIĘCY MAREK.

Wielka wygrana: PÓL MILJONA MAREK.

Ściągnięcie III klasy 2 i 3 Października 1918 roku

Ostatni termin wymiany losów upływa 30 Września r. b.

Losy 3-ciej klasy są już w sprzedaży!!

Na każdej ćwiartce pieczęć z Orłem Polskim i napisem Rada Główna Opiekuńcza.

TREŚĆ: Obywatelska Straż honorowa. —
Rząd polski wzywa do wojska. — Kronika. —
Wiadomości bieżące.

Obywatelska Straż honorowa.

Rada miejska miasta Zamościa na posiedzeniu dnia 5-go Września r. b. uchwaliła wydać następującą odezwę DO MŁODZIEŻY:

Cały szereg nocnych kradzieży w ostatnich czasach dokonany zmusza Zarząd miasta do zwrócenia się o pomoc do mieszkańców miasta, aby położyć kres zuchwalstwu rzezimieszków przez wzmocnienie dozoru nad całością mienia wszystkich obywateli miasta.

Wobec rozległości miasta obecna milicja miejska nie jest w stanie dopilnować wszędzie

porządku i bezpieczeństwa publicznego, a powiększenie ilości milicji wymaga znacznych funduszy, co pociągnęłoby za sobą obłożenie mieszkańców nowymi znacznymi podatkami; unikając powyższego, a chcąc zaradzić złemu Rada miejska postanowiła utworzyć OBYWATELSKĄ STRAŻ HONOROWĄ i wzywa młodszych mieszkańców miasta od 20 roku życia wzwyż do zapisywania się na listy kandydatów do tej Straży.

„Obywatelska Straż honorowa” zaopatrzona w odpowiednie odznaki i legitymacje rozdzieli miasto na pewną ilość rewirów i według z góry oznaczonych dyżurów kolejno czuwać i opiekować się będzie miastem do czasu powrotu normalnych stosunków.

Zapisy kandydatów bez różnicy wyznania zgłaszać należy w przeciągu 5 dni u Sekretarza

Magistratu w godzinach urzędowych od 9 do 3 po południu.

Zamość, dnia 1. Października 1918

MAGISTRAT M. ZAMOŚCIA.

Umieszczając powyżej odezwę Magistratu nie możemy nie zwrócić uwagi społeczeństwa naszego na doniosłość tego postanowienia. Żyjemy w czasach mało powiedzied gorączkowych; w grzy niezłomne potęgi, przekreślają fakty i zobowiązania, powstają nowe racjonalne czynniki, ale podnoszą głowę również zamysły i projekty dążące do zniszczenia tego co polskie, zagrabenia stanu posiadania naszego. W takich chwilach złe instynkty mogą dać się popchnąć na drogę gwałtów, na drogę tworzenia zamętu i beziadu, a takim siłom przeciwstawić można tylko ład i organizację popartą w razie czego siłą.

Dlatego też uformowanie Straży obywatelskiej uważać należy jako samoobronę, do której przyłożyć rękę winni wszyscy obywatele miasta: młodzi zapisując się w szeregi czynnych członków straży, starsi składając na potrzeby tej straży odpowiednie fundusze, o ile by takowe okazały się niezbędnymi.

Bierzmy przykład z Czechów: tam dzień św. Wacława przyniósł poważne sumy; przyrzyczymy się Ukraińcom: pomimo anarchji organizują się i tworzą siłę zbrojną; czyż my jedni tylko mamy być kupą piasku przez wiatry rzucaną?

Lesiewski.

Rząd polski wzywa do wojska.

W niedzielę na murach Warszawy ukazała się następująca odezwa:

„Wychodząc z założenia, że wojsko jest niezbędną podstawą i istotnym warunkiem budowy państwa polskiego, utrzymanie i wzmocnienie istniejących kadr wojska polskiego uważa rząd polski za jeden z kardynalnych swoich obowiązków.

Zanim nastaną warunki, umożliwiające stworzenie armii drogą powszechnej służby wojskowej, królewsko-polski rząd wzywa ochotników

do wstępowania w szeregi wojska polskiego.

Ochotnicy muszą odpowiadać następującym warunkom:

- 1) być narodowości polskiej,
- 2) mieć ukończonych 17, a nie więcej nad 27 lat życia.
- 3) wykazać się świadectwem moralności,
- 4) mieć pozwolenie ojca, matki względnie opieki na wstąpienie do wojska, o ile nie ukończył 21 lat życia.

Zgłoszenia przyjmują na razie główne urzędy zaciągowe wojska polskiego: w Warszawie, Grodzisku, Łodzi, Częstochowie, Siedlcach, Płocku, Włocławku, Piotrkowie, Kielcach i Lublinie, gdzie główne urzędy zaciągowe będą wzmocnione personelem pozostałych urzędów zaciagowych.

Zgłoszeni ochotnicy będą odesłani do krajowego inspektoratu zaciągu w Warszawie, gdzie będą poddani wojskowo-lekarskiemu przeglądowi, a po uznaniu ich zdolności fizycznych wcieleni do wojska.

Warszawa, d. 26 września 1918 r.

Prezez ministrów w. z. *Dzierzbicki*

Dyrektor komisji wojskowej *Franciszek Radziwiłł*

K r o n i k a.

— **Koncert** w sali gimnazjalnej na rzecz Zamojskiego Koła Macierzy Szkolnej zgromadził elitę zamojskiego towarzystwa i najbliższej okolicy. Niemilek-nącami brawami przyjmowano czarującą grę laureatki petersburskiego konserwatorium p. Świdzińskiej, jak również śpiew p. Jungowej, deklamację p. Orłowskiej i muzykę p. Gawrońskiej. Czysty dochód z koncertu wynosi około 1500 koron.

— **Zbiórka uliczna** w dniu 22 b. m. na rzecz restauracji kościoła po-Bazylińskiego przyniosła w ogólnej sumie K. 601. 60 halerzy. Sumę tę łaskawie uzbierały pp. Pastuszkówny K. 162-12 hal., p. Grądkiewiczówna K. 137-12, p. Mazurkiewiczówna K. 138-14 i p. Leszczyńska K. 32-92 hal. Szanownym kwestarkom składamy serdeczne „Bóg zapłać“ za dopomożenie w zbożnej pracy, która oprócz dobrych chęci, wymaga jeszcze poważnych funduszy dla wprowadzenia w czyn zamierzonych projektów. To też z pewnym ubolewaniem zaznaczyć musimy, że do kwesty tak mało znalazło się chętnych, że tylko 4 puszki mogły być uruchomione.

— **Internat dla dziewcząt** jest ostatnim projektem, jaki powstał w gronie nauczycielstwa szkół zamojskich. Na razie projektowany jest etat na 12 pensjonarek; w miarę zdobywania środków i pomieszczenia będzie stopniowo powiększony. Kierownictwo obejmuje p. Kuncewiczowa przełożona gimnazjum żeńskiego, z pomocą komisji, w skład której wchodzi: ks. Dąbrowski i ks. Jerin; panie Kłossowska i Lesiewska; panowie Dr. Porębski, Kopczyński, Szrot, Lewicki, Rams Pierwszą akcją na zewnątrz będzie sprzedaż znaczka na cel powyższy.

— Poświęcenie „**Hurtowni współdzielczej**“ odbyło się d. 21 b. m. przy współudziale licznie zebranej inteligencji z miasta, gościnnie podejmowanej przez zarząd nowopowstającej placówki handlowej. Jak potrzebną jest w handlu hurtownia, ocenić mogą ci, co z tym handlem mają jakkolwiek styczność. To też składając na tym miejscu życzenia pomyślnego rozwoju, pragnęlibyśmy widzieć powstałą hurtownię na wysokości zadania.

— Wprowadzenie zimowego czasu przy zupełnym braku nafty spowodowało **Magistrat** do zmiany godzin urzędowych, które trwać będą obecnie od godz. 9 do 3-iej po południu bez przerwy.

— **Brak soli** w mieście daje się coraz bardziej odczuwać. W sobotę na wiadomość, że będą wydawali sól w „Syndykacie“, zebrały się tłumy paru tysięcy osób. Dostyc powiedzieć, że ogonek ciągnął się od rogu Banku Łódzkiego, aż do domu p. Głogowskiej przy Ul. Ślusarskiej.

Nie lepiej jest i z zapawkami, których w handlu niema zupełnie; w drodze gręczności sklepikowi żydzi sprzedają po koronie i wyżej pudełeczko, po wsiach cena dochodzi do 4 koron.

— **Zmiana własności.** Majątek Janówka w pow. Zamojskim własność p. Cywińskiego przeszła w ręce hr. Scipio del Campo w cenie 450000 rubli za 1 włók. — Willa, tak zwana Tomorowiczów, kupiona niedawno przez p. Stanisława Kowerskiego na mocy aktu rejestralnego zawartego w Zamościu przeszła w ręce żony p. Kowerskiego.

— Przy reperacji studni w posesji Franczewskiego zdarzył się smutny wypadek. Spuszczający się do studni robotnik **Michał Podbroda** wskutek przerwania się linki uderzył głową o cembrowinę i poniósł śmierć na miejscu.

— **Związek Florjański.** Zapoczątkowany 26 Sierpnia w Lublinie zjazd przedstawicieli Straży ognio-owych celem uformowania oddziału Związku Florjańskiego na ziemię lubelską odbył się 29 Września w

Lublinie w sali Główn. Kom. Ratur. Reprezentowanych było 7 powiatów ziemi lubelskiej przez czterdziestu kilku przedstawicieli 24 straży.

Otworzył zjazd prezes Straży kresowej p. Plewiński, którego powołano na przewodniczącego, ten zaś ze swej strony zaprosił do przybycia prezesa straży Zamojskiej p. Lesiewskiego i Naczelnika biura związku Florjańskiego w Warszawie inż. Arczyńskiego.

Inż. Arczyński przedstawił zebrany projekt statutu, oraz zapoznał z zadaniami związku.

Nad projektem, czy ma być jeden oddział dla całej ziemi lubelskiej, czy też dwa w Lublinie i Zamościu, wywiązała się obszerna dyskusja, w której zabierali głos pp. Ziętko z Komarowa, Lesiewski i Kornobis z Zamościa, Halicki z Krasnegostawu, Dziewulski i Jastrzębski z Lublina, Lechnicki z Chełmskiej go, a w konkluzji której pewną większością głosów uchwalony został projekt utworzenia na razie oddziału tylko w Lublinie bez wyrzekania się myśli, aby w miarę rozwoju prac otwierać oddziały we wszystkich nieomal powiatach.

Następnie dokonano wyboru zarządu, w skład którego weszli pp. Plewiński (prezes), Lesiewski (vice-prezes), inż. Zaleski (sekretarz-skarbnik), Jastrzębski i Lechnicki (członk. zarządu), Dziewulski i Gniazdowski (zastępcy), Mossakowski, Gejsztor i Kempf (komisja rewizyjna).

Wiadomości bieżące.

— **Za wywieszanie pościeli i sienników na balkonach.** Królewsko-Polski Sąd Pokoju pierwszego okręgu m. Lublina rozpatrywał kilka spraw niepoprawnych gospodyń pociągniętych do odpowiedzialności przez Milicję M. za wywieszanie na balkonach różnych betów, materacy, sienników i t. p.

Sąd uznał ich winnymi i skazał każdą na 30 K. kary i 10 koron kosztów sądowych.

Jakże by takie sprawy przydały się w Zamościu.

— **Oplaty pocztowe.** Z dniem 15 września 1918 weszły w życie nowa taryfa należnościowa pocztowa.

1) Za każdy list zwykły dopłaca się 5 hal., tak, że najniższa opłata listu zwykłego w obrębie terenu okupacyjnego i w obrocie z Austrią i z Niemcami wynosi 20 hal.

2) Za kartę korespondencyjną płaci się 10 hal. Wolno używać i dotychczasowych formularzy za 8 h., w takim razie należy jednak dolepić jeszcze markę za 2 hal.

3) Należność za druki wynosi do wagi 50 gr. 5 h., do wagi 100 gr. 11 h., za każde dalsze 50 gr. dopłaca się 3 hal. więcej.

4) Należność od przekazów pieniężnych podnosi się o 5 h., tak, że za przekaz na kwotę 50 K. opłaca się 25 hal.

5) Za każdy nadany telegram dopłaca się do zwykłej należności 20 hal.

6) Należności za pakiety podnosi się o 20 hal, tak, że opłata posyłki wagi kgr. wynosi 1 kor.

Podając do wiadomości publicznej owe zmiany należytościowe, zarząd poczty zwraca ponownie uwagę Publiczności, korzystającej z instytucji pocztowej, by we własnym dobrze zrozumianym interesie zechciała wysyłając listy i karty korespondencyjne, zawsze podawać na listach i kartach adres nadawcy, gdyż korespondencji, niezaopatrzonej adresem nadawcy nie wysyła się dalej.

— **W sprawie powrotu uchodźców do kraju.** Lubelska Ekspozytura Wydziału Reemigracyjnego Król Pol. Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zwraca uwagę wszystkich tych, którzy pragną uzyskać pozwolenie na powrót swoich krewnych z Rosji, że wobec olbrzymiego natłoku, panującego w Kijowie w biurze wydawania pozwoleń na powrót do kraju, niejednokrotnie uchodźcom jest trudno takowe otrzymać; o ile więc miejsce pobytu uchodźcy jest znane jego rodzinie w kraju, to daleko łatwiej może ta ostatnia uzyskać to pozwolenie w Lubelskiej Ekspozyturze i przesłać je do rąk uchodźcy.

Prawie wszystkie sejmiki powiatowe posiadają odpowiednie druki na podania o uzyskanie pozwolenia, a w razie potrzeby można zażądać wysłania tych druków z Lubelskiej Ekspozytury Wydz. Reemigracyjnego.

Przy tej sposobności zwraca się uwagę, że do podań nie należy przyklepać marek stemplowych, ani wносить nigdzie żadnych innych opłat, tylko wprost do biura Lubelskiej Ekspozytury przysyłać gotówką należną takse w sumie K. 4 h. 50 i 30 h. za blankiet.

— **Przejęcie administracji Królestwa Polskiego nastąpi dopiero w roku przyszłym?** „Gazeta Kielecka” dowiaduje się z wiarygodnego źródła, że przejęcie od października r.b. administracji przez Rząd polski nie dojdzie do skutku, a ma to nastąpić dopiero od 1 kwietnia 1919 r. Nie dojdzie także do skutku projektowane od 1 października upaństwowienie Milicji.

Że jednak, jak mówi przysłowie, „pogoda jesienna jest to rzecz zmienna” może i te projekty ulegną zmianie.

MAGISTRAT MIASTA ZAMOŚCIA

podaje do ogólnej wiadomości

Warunki licytacji

wywożenia nieczystości z miasta.

1) Całe miasto rozdziela się na 2 rewiry; pierwszy stanowi Stare miasto z Lubelskim i Szczebrzeskim przedmieściem; drugi Nowa Osada z Podtopolem i Janowicami małymi;

2) termin rozpoczęcia przedsiębiorstwa oznacza się od 1 Stycznia 1919 roku i trwać będzie do 1 Stycznia 1920 roku;

3) dzierżawca obowiązany dostarczyć beczki do wywozu nieczystości na każde żądanie Magistratu przesłane piśmiennie na 3 dni naprzód;

4) dzierżawca pierwszego rewiru szpital Św. Mikołaja obsługuje bezpłatnie;

5) od każdej wywożonej beczki nieczystości Magistrat płacić będzie dzierżawcy cenę ustanowioną na licytacji od 10 koron in minus;

6) licytacja odbędzie się dnia 10 października w Magistracie o godz. 5-ej po południu przez złożenie piśmiennych ofert w zapieczętowanych kopertach i wadium licytacyjnego w wysokości 1000 koron;

7) oznaczone wyżej wadium pozostaje jako kaucja dotrzymania warunków umowy przez najniżej reflektujących na przedsiębiorstwo; pozostałym zgłaszającym zwraca się zaraz po rozstrzygnięciu licytacji;

8) beczki do wywożenia nieczystości muszą być hermetycznie zamknięte; pojemność ich wynosić ma 60 wiader; wywóz tylko nocą;

9) wywożone nieczystości mają być składowane w miejscach bliżej dla każdego rewiru przez Magistrat ustanowione; na pola w pobliżu szosy i ulic o tyle mogą być wywożone, o ile zaraz bezpośrednio nastąpi przyoranie wywiezionych nieczystości.

Prenumerata „Nowin Zamojskich” wynosi 18 kor. rocznie, 9 kor. półrocznie, 4 50 kwartalnie. pojedynczy egzemplarz 40 hal. Z przesyłką pocztową 20 K. rocznie, 10 K. półrocznie, 5 K. kwartalnie.

CENY OGŁOSZEŃ: cała kolumna 80 koron, 1/2 kolumny 45 koron, 1/4 kolumny 25 koron, 1/8 kolumny 15 koron, 1/16 kolumny 8 koron. Drobne ogłoszenia 20 halerzy za wyraz.

Adres redakcji i administracji: Zamość.

Redaktor *Józef Lesiewski.*

Wydawnictwo Zamojskiej Spółki Wydawniczej.